

kunnat medverka härtill, känner orgelrådet uteslutande tacksamhet härför.

Till slut må citeras några ord av biskop Ysander, hämtade ur Linköpings stifts kyrkosångsförbunds jubileumsskrift: »Den präst sjunger bäst, som sjunger med så ödmjuk återhållsamhet, att man får en känsla av, att ingen präst står för altaret, utan att det är altaret självt, som sjunger. Samma ödmjukhet och frihet från känsloprål tillkommer kyrkokören.»

Är det männe att syfta för högt att uttala den åsikten, att den höga uppfattning, som här kommer till uttryck med avseende på liturg och kyrkokör, också bör gälla organisten?

Waldemar Ahlén.

Körarbete 1948.

År 1948 kan betecknas som ett fortsatt framåtskridandets år, vad körverksamheten beträffar. Antalet kyrkokörer har ökat, medlemsantalet likaså. Detta är egentligen en ganska märklig företeelse sett mot bakgrunden av de allt högljuddare sekulariseringssträvandena, som tydligen även på körsångens, särskilt den blandade körsångens område skulle vilja nå en avkristning av körerna och ett minskat intresse för andlig sång till förmån för den profana körsången. Flera företeelser peka i denna riktning, icke minst 1944 års folkbildningsutrednings betänkande, del II, där det visserligen icke direkt säges ifrån, att den andliga körsången skall bort, men där den profana körsångens utövare sättes i högsätet och erbjudas förmåner, som skulle göra dem till de mest omhuldade av alla. Det är icke enbart bristande kännedom om kyrkokörernas arbete, som ligger bakom. Man skönjer tydligt kulturradikalisternas strävan att förringa den andliga körsångens betydelse i det nutida Sverige. Det är på sin plats att här ropa ett giv akt och se upp, och alla främjare av den andliga sången böra känna skyldigheten slå vakt om densamma.

Det är icke endast mängden av körer och medlemmar som är

på frammarsch. Den höga kvalitet hos körerna, som tidigare var städernas körer förbehållet äga, har spritt sig ut över landsbygden. Att förhållandet blivit sådant får i första hand tillskrivas körledarnas kunniga, målmedvetna arbete. Det är allt vanligare att körerna ensamma eller i samarbete med närboende körer ta upp kantater av Bach, Buxtehude, Roman m. fl. på sitt program och lyckas förvånansvärt väl med utförandet. Man kan kanske säga, att huvudstadens körer, åtminstone somliga av dem, gå före och visa vägen, men det är ej enbart dessa, en del av våra domkyrkokörer och större landsortstäders kyrkokörer ha under 1948 glatt med uppförande av sådana verk som Händels Messias, Bachs juloratorium, Johannespassionen för att taga några exempel ur högen. Hilding Rosenberg har varit ett flera gånger förekommande kompositörsnamn. Schütz' Drei biblische Scenen har genom David Ahlens utgåva blivit tillgänglig för körerna och kommit till ganska stor användning. Vad hymnerna beträffar har genom Sveriges Kyrkosångsförbunds bemedling ett antal såväl äldre som moderna sådana blivit tillgängliga i Nordiska Musikförlagets edition. Förlaget är värt ett särskilt erkännande för sin aldrig sinande förståelse och välvilja mot kyrkomusikens utövare. Även andra förlag, såsom Gehrmans och V. Norberg, Västerås, kunna nämnas i detta sammanhang. Av klassikerna märkas utgåvor av Bach, Orlandus Lassus, Schütz, Palestrina m. fl. Av nutida kompositörer kunna i främsta rummet nämnas G. Berg, A. Kullnes, V. Söderholm, G. Thyrestam, Daniel Olson, J. Nyvall och sist men icke minst D. Wikander. G. Berg kan glädja sig åt en allt större förståelse, och körledare och körer, som tidigare stått oförstående inför hans kompositioner, visa allt större uppskattning av hans smidiga polyfona skrivsätt. Detta torde hänga ihop med den allt större körkulturen, »körer av den gamla, sega skolan» bli allt mer sällsynta.

Ganska många körer ha på Sveriges kyrkosångsförbunds initiativ satt i gång med musikcirkelarbete. Än så länge är det den elementära musikleäran som mest är föremål för studium. Och det är att börja i rätt ände. Detta studiearbete kan också lätt ledas av körledarna själva. Andra angelägna studiegrenar är tonbildning och melodiläsning. Men här behövs hjälp av utanför körerna stående krafter. En eller flera rikskonsulenter skulle här ha ett stort arbetsfält. Medel härtill saknas dock fullständigt.

För körledarnas del, åtminstone de, som ej fått sin utbildning vid Musikhögskolan, finnes behov av utbildning i orkesterdirige-

ring, som det fordras kunnighet i vid uppförande av kantater med orkesterledsagning.

Slutligen må nämnas att en ganska omfattande kyrklig barnkörverksamhet förekommer. Det torde endast finnas en mening om dessas betydelse för fortsatt framgång för kyrkokörerna.

Sten Carlsson.

Kyrklig skrud och prydnad 1948.

Konsten har under senare år börjat omfattas med ett allt större intresse från allmänhetens sida. Därom vittnar icke minst bokmarknaden. Konstböcker saluföras icke endast utan köpas också, stundom i förvånansvärt stor omfattning. Under senare år ha konstutställningar blivit riktiga publiknummer och måst hållas tillgängliga utöver den stipulerade tiden. Så var fallet med den överväldigande rika Wienerutställningen, där de kyrkliga textilierna ur Gyllene Skinnets ordensskatt tilldrogo sig ett icke ringa intresse.

År 1948 har också varit ett de kyrkliga utställningarnas år. Vid stiftsmötet i Stockholm, där det kyrkliga arbetet demonstrerades, hade också den kyrkliga konsten fått en uppmärksam plats som medelpunkt i utställningshallen. Representativa föremål från 1100-talet fram till 1600-talet hade förts samman från stiftets kyrkor och Statens Historiska Museum. Kollektionen gav ett tvärsnitt genom gudstjänstlivets och den sakrala konstens historia under några sekler inom ett slutet område. Modern kyrkokonst har vid flera tillfällen under året utställts i Växjö stift, och vid stiftsutställningen i Stockholm visades även prov på modern kyrkokonst. Här må också erinras om domkyrkojubiléet i Köln. I samband med detta hade en internationell utställning av kyrklig konst anordnats, och Sveriges kyrka hade inbjudits att delta. Den svenska utställningen gav en representativ överblick över vår moderna kyrkokonst i dess historiska sammanhang och hade förberetts av en kommitté med företrädare för såväl kyrka som konst och konstforskning.